



Laidiens: 15.03.2022., Nr. 52
Oficiālās publikācijas Nr.: 2022/52.3

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā

Izdarīt Profesionālās izglītības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 14. nr.; 2001, 16. nr.; 2006, 21. nr.; 2007, 14. nr.; 2009, 2., 6., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 102., 205. nr.; 2011, 202. nr.; 2012, 69., 190. nr.; 2015, 91. nr.; 2017, 5., 132. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. panta otrajā daļā:

izteikt 1. punktu šādā redakcijā:

"1) arodizglītība — vidējās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt trešā līmeņa profesionālo kvalifikāciju";

izslēgt 2. punktu;

izteikt 2.¹ punktu šādā redakcijā:

"2¹) nozares eksaminācijas centrs — institūcija, kurā var tikt kārtoti eksāmeni profesionālās kvalifikācijas ieguvei attiecīgajā nozarē";

izslēgt 2.² punktu;

izteikt 2.³ un 2.⁴ punktu šādā redakcijā:

"2³) prakse — attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas profesionālo kompetenču apguve izglītības iestādē vai darba vidē;

2⁴) modulis — profesionālās izglītības programmas patstāvīga sastāvdaļa, tā pamatā ir sasniedzamie mācīšanās rezultāti kā novērtējams un pierādāms zināšanu, prasmju, profesionālās patstāvības un atbildības kopums";

izslēgt 2.⁵ punktu;

papildināt 2.⁶ punktu ar vārdiem "vai profesionālās kvalifikācijas daļu";

izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

"3) praktikants — izglītojamais, kas saskaņā ar attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas apguvi atrodas praksē izglītības iestādē vai darba vidē";

izslēgt 4. punktu;

izteikt 5. punktu šādā redakcijā:

"5) profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt piektā, sestā, septītā vai astotā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;"

papildināt daļu ar 5.¹ punktu šādā redakcijā:

"5¹) profesionālās kvalifikācijas eksāmens — valsts pārbaudījums, kurā personai, iegūstot pietiekamu vērtējumu, piešķir attiecīga līmeņa profesionālo kvalifikāciju, ko apliecina valsts atzīts profesionālās kvalifikācijas dokuments;"

izteikt 6. punktu šādā redakcijā:

"6) profesionālā pamatizglītība — pamatizglītības pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt otrā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;"

izteikt 8. un 8.¹ punktu šādā redakcijā:

"8) profesionālā vidējā izglītība — vidējās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt trešā vai ceturtā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;

8¹) profesionālā kompetence — profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo zināšanu, prasmju, profesionālās patstāvības un atbildības kopums;"

papildināt daļu ar 8.² un 8.³ punktu šādā redakcijā:

"8²) profesionālās izglītības iestādes akreditācija — valsts īstenots regulārs profesionālās izglītības iestādes darbības kvalitātes un atbilstības noteiktam profesionālās izglītības iestādes statusam izvērtējums;

8³) profesionālās izglītības programmas licencēšana — izglītības programmas kvalitātes izvērtējums un tiesību piešķiršana izglītības iestādei īstenot noteiktu izglītības programmu;"

izteikt 9. un 10. punktu šādā redakcijā:

"9) profesionālās kvalifikācijas līmenis — Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai atbilstoša teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kuru raksturo attiecīgajā līmenī sasniedzamie mācīšanās rezultāti, kas dod iespēju veikt noteiktai sarežģītības un atbildības pakāpei atbilstošu darbu;

10) pirmā cikla profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt sestā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;"

papildināt daļu ar 10.¹ punktu šādā redakcijā:

"10¹) īsā cikla profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Īsā cikla profesionālā augstākā izglītība ir daļa no pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības;"

izteikt 11. punktu šādā redakcijā:

"11) otrā cikla profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt septītā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;"

papildināt daļu ar 11.¹ punktu šādā redakcijā:

"11¹) trešā cikla profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt astotā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;"

izteikt 12. un 13. punktu šādā redakcijā:

"12) profesionālā tālākizglītība — profesionālās izglītības īpašs veids, kas personām ar iepriekšēju profesionālo pieredzi un izglītības programmas prasībām atbilstošu izglītību dod iespēju iegūt noteikta līmeņa profesionālo kvalifikāciju, kas iekļauta nozares kvalifikāciju struktūrā. Prasības to profesionālo kvalifikāciju ieguvei, kuras nav iekļautas nozaru kvalifikāciju struktūrās, nosaka normatīvajos aktos;

13) profesionālā pilnveide — profesionālās izglītības īpašs veids, kas dod iespēju pilnveidot profesionālo kompetenci kvalifikācijai, kas iekļauta nozares kvalifikāciju struktūrā. Prasības to profesionālo kvalifikāciju pilnveidei, kuras nav iekļautas nozaru kvalifikāciju struktūrās, nosaka normatīvajos aktos;"

papildināt daļu ar 14., 15. un 16. punktu šādā redakcijā:

"14) sasniedzamo mācīšanās rezultātu vienība — profesionālās kvalifikācijas daļa, kas ir atsevišķi pārbaudāms un novērtējams saskaņotu zināšanu, prasmju, attieksmes, profesionālās patstāvības un atbildības kopums;

15) profesionālā kvalifikācija — formalizēta vērtēšanas un atzīšanas procesa rezultāts atbilstoši profesijas standartā noteiktām attiecīgajām profesionālās kvalifikācijas prasībām, ko apstiprina valsts atzīts profesionālās kvalifikācijas dokuments;

16) profesionālās kvalifikācijas dokuments — valsts atzīts dokuments, kas apliecina personas profesionālo kvalifikāciju vai tās daļu."

2. Izteikt 2. panta otrās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

"2) noteikt profesionālās izglītības pakāpes un profesionālās kvalifikācijas līmeņus atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, kā arī attiecīgās profesionālās kvalifikācijas ieguvei nepieciešamo izglītību;"

3. Izteikt 3. pantu šādā redakcijā:

"3. pants. Likuma darbība

Likums reglamentē profesionālās izglītības īstenošanas, kā arī atbilstošas profesionālās kvalifikācijas piešķiršanas kārtību. Profesionālās augstākās izglītības īstenošanu un attiecīgas profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu reglamentē šis likums un Augstskolu likums."

4. Izslēgt 4. panta otro daļu.

5. Izteikt 5. un 6. pantu šādā redakcijā:

"5. pants. Profesionālās kvalifikācijas līmeņi Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi atbilst tāda paša līmeņa Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim un ir šādi:

1) pirmais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt elementārus praktiskus uzdevumus speciālista uzraudzībā;

2) otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju daļēji patstāvīgi veikt vienkāršus uzdevumus noteiktā praktiskās darbības jomā;

3) trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju patstāvīgi veikt kvalificētu izpildītāja darbu;

4) ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis — paaugstināta teorētiskā sagatavotība un profesionālā meistarība, kas dod iespēju veikt noteiktus izpildītāja pienākumus, kuros ietilpst arī izpildāmā darba plānošana un

organizēšana;

5) piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, kā arī organizēt un vadīt citu speciālistu darbu;

6) sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība patstāvīgu lēmumu pieņemšanai un problēmu risināšanai nozarē vai profesijā mainīgos apstākļos, izmantojot specializētas zināšanas profesionālās darbības jomā;

7) septītais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība augsti kvalificētas profesionālās darbības veikšanai neprognozējamos apstākļos, sarežģītu profesionālu problēmu formulēšanai un kritiskai analīzei, izmantojot padziļinātas un plašas zināšanas profesionālās darbības jomā, kā arī patstāvīgu lēmumu pieņemšanai, integrējot dažādu jomu zināšanas un dodot ieguldījumu profesionālās darbības metožu attīstībā;

8) astotais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība patstāvīgai ideju izvirzīšanai, kritiskai analīzei, sintēzei un izvērtēšanai, radot jaunas zināšanas vai izpratni par esošām zināšanām un to lietošanu praksē, risinot nozīmīgus inovāciju vai jaunrades uzdevumus profesionālās darbības jomā.

6. pants. Valsts atzīti profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošie dokumenti

(1) Valsts atzīti profesionālo izglītību apliecinošie dokumenti ir šādi:

- 1) apliecība par profesionālo pamatizglītību;
- 2) atestāts par arodizglītību;
- 3) diploms par profesionālo vidējo izglītību;
- 4) diploms par īsā cikla profesionālo augstāko izglītību.

(2) Valsts atzīti profesionālo kvalifikāciju apliecinošie dokumenti ir šādi:

- 1) profesionālās kvalifikācijas apliecība;
- 2) apliecība par profesionālās kvalifikācijas daļas apguvi.

(3) Valsts atzīti profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītību apliecinošie dokumenti ir šādi:

- 1) apliecība par profesionālās pilnveides izglītības apguvi;
- 2) apliecība par profesionālās ievirzes izglītības apguvi.

(4) Profesionālās izglītības dokuments apliecina profesionālās izglītības apguvi atbilstoši noteiktai profesionālās izglītības pakāpei. Valsts atzītu profesionālo izglītību apliecinošu dokumentu izsniedz akreditēta profesionālās izglītības iestāde.

(5) Profesionālās kvalifikācijas apliecība apliecina noteikta līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu. Valsts atzītu profesionālo kvalifikāciju apliecinošu dokumentu izsniedz akreditēta profesionālās izglītības iestāde vai akreditēts nozares eksaminācijas centrs.

(6) Apliecību par profesionālo pamatizglītību vai atestātu par arodizglītību izsniedz izglītojamam, kurš apguvis attiecīgajam valsts profesionālās izglītības standartam atbilstošu profesionālās izglītības programmu.

(7) Diplomu par profesionālo vidējo izglītību un profesionālās kvalifikācijas apliecību izsniedz izglītojamam, kurš pilnībā apguvis profesionālās izglītības programmu un nokārtojis valsts profesionālās izglītības standartā noteiktos

valsts noslēguma pārbaudījumus.

(8) Diplomu par profesionālo vidējo izglītību izsniedz izglītojamam, kurš pilnībā apguvis vidējās izglītības programmu un nokārtojis centralizētos eksāmenus, bet veselības stāvokļa dēļ nespēj kārtot profesionālās kvalifikācijas eksāmenus vai nav saņēmis pietiekamu vērtējumu profesionālās kvalifikācijas eksāmenā.

(9) Diplomu par īsā cikla profesionālo augstāko izglītību izsniedz, ievērojot Augstskolu likumā noteikto.

(10) Profesionālās kvalifikācijas apliecību izsniedz izglītojamam, kurš nokārtojis profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un izpildījis vienu no šādiem nosacījumiem:

1) pilnībā vai daļēji apguvis profesionālās izglītības programmu;

2) apguvis profesionālās tālākizglītības programmu;

3) apguvis vai pilnveidojis profesionālo kompetenci profesionālās darbības vai pašizglītības rezultātā.

(11) Apliecību par profesionālās kvalifikācijas daļas apguvi izsniedz izglītojamam, kurš apguvis sasniedzamo mācīšanās rezultātu vienību kopumu, kas veido attiecīgās profesionālās kvalifikācijas daļu.

(12) Apliecību par profesionālās pilnveides izglītības apguvi izsniedz izglītojamam, kurš apguvis profesionālās pilnveides izglītības programmu.

(13) Apliecību par profesionālās ievirzes izglītības apguvi izsniedz izglītojamam, kurš apguvis profesionālās ievirzes izglītības programmu.

(14) Valsts atzītos profesionālo izglītību apliecinošos dokumentos un profesionālo kvalifikāciju apliecinošos dokumentos norāda profesionālās kvalifikācijas līmeni un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni."

6. 7. pantā:

izteikt 2. un 2.¹ punktu šādā redakcijā:

"2) nosaka institūciju un kārtību nozares kvalifikāciju struktūras un profesijas standarta un tajā ietverto profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādei un aktualizācijai;

2¹) nosaka to profesionālo kvalifikāciju sarakstu, kurām obligāti piemērojamas profesijas standartā ietvertās attiecīgās profesionālās kvalifikācijas prasības, un profesionālās kvalifikācijas prasību publiskošanas kārtību;"

izteikt 4. un 5. punktu šādā redakcijā:

"4) nosaka prakses organizēšanas kārtību, tai skaitā prakses organizēšanai nepieciešamos dokumentus;

5) nosaka valsts atzītu profesionālās izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokumentu paraugus, tai skaitā profesionālās kvalifikācijas daļas apguves dokumentu paraugus, dokumentu izgatavošanas un izsniegšanas kārtību, kā arī profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītību apliecinošu dokumentu paraugus un šo dokumentu izgatavošanas un izsniegšanas kārtību;"

papildināt pantu ar 5.¹ punktu šādā redakcijā:

"5¹) nosaka moduļa apliecības un dokumenta par profesionālās izglītības programmas daļas apguvi paraugu un izsniegšanas kārtību;"

izteikt 7. punktu šādā redakcijā:

"7) nosaka prasības un kārtību, kādā reģistrē un akreditē nozares eksaminācijas centrus;"